

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

МКСК знову створило Центр стратегічних комунікацій та призначило його керівником Сергія Бикова. – Юлія Лавришин, Гала Скляревська

МКСК проведе відкритий відбір на посаду керівника Центру стратегічних комунікацій. – Ольга Кацімон

Медіарух закликає до прозорих рішень і діалогу щодо Центру стратегічних комунікацій. – Олена Ярема

Любов Цибульська: «Призначення Бикова – це вирок власній експертності. Це також злочин». – Ольга Кацімон

«Маємо стриманий оптимізм». Ігор Соловей – про подальшу роботу Центру стратегічних комунікацій. – Гала Скляревська

Сергія Бикова звільнили з посади керівника Центру стратегічних комунікацій. – Гала Скляревська

Після скандалу очільник Мінкульту заявив про звільнення нового керівника ЦПД Бикова. – Віра Перун

Сергій Биков відповів на звинувачення про співпрацю з Медведчуком та ОПЗЖ. – Ольга Кацімон

Керівник, який не відбувся: хто такий Сергій Биков. – Юлія Лавришин

Окупанти створюють фейкове «козацьке військо» на ТОТ України та призначають «отаманів». – Іванна Капустянська

Вшанування пам'яті

Стіна пам'яті: в одеському соборі відкрили третю частину меморіалу загиблих бійців з Одещини. – Кароліна Волкова

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Учасники конференції «Truth of Justice» в Берліні: Захід і досі не надто активний у протидії російській пропаганді. – Олена Ярема

Жінок в окупації через релігійні організації залучають до пропаганди для виправдання війни проти України — розслідування. – Катерина Кадако-ва

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

[В Україні заснували премію на честь загиблої мисткині Вероніки Кожушко](#)

[На Волині працівниця селищної ради ініціювала реформу, яку підтримали в Міністерстві культури. Як їй це вдалося. – Нарина Касапова](#)

Креативні індустрії

[Бренд «Іроно» створив унікальну колекцію ялинкових куль за мотива-ми українських колядок. – Катерина Кадакова](#)

Фестивалі

[Міжнародний фестиваль Jazz bez запалює знову: історія тяглістю у по-над два десятиліття. – Андріана Стахів](#)

Театр

[В очікуванні Різдва: у Рівному стартував міжнародний театральний фестиваль «Скрудж Фест». – Катерина Ношкалюк](#)

Музика

[«Читайте поетів, а не підручники». DakhTrio випустив альбом про радянського поета Павла Тичину. – Наталка Писанка](#)

[«Пікардійська Терція» презентує нову колядку і розпочинає зимовий тур містами України. – Ксенія Білаш](#)

[Злата Огнєвіч випустила мініальбом різдвяних пісень і записала дует з Юлією Юріною. – Дар'я Тарасова](#)

[«Сльози висохнуть, та шрами залишаться отут» – релізи тижня від Артилерії. – Вінстон Вон](#)

Візуальні мистецтва

[Премія Катерини Білокур оголосила двох переможниць 2024 року. – Олег Челяк](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Продюсерка Дар'я Бассель: «На світових фестивалях посилюється наратив, що українське авторське кіно – це пропаганда». – Алекс Малишенко](#)

[Фолкгорор «Морена»: так погано, що добре не стане. – Ігор Кромф](#)

[Як фільм «Редакція» показав регіональну журналістику, а новий медійний скандал об'єднав медіаспільноту. – Марина Леончук](#)

[Про фільм «Збори ОСББ», блог в інстаграмі та мобілізацію акторів: інтерв'ю з Ольгою Сумською. – Христина Кобак](#)

[Творці найтеплішої комедії року представили головний трейлер фільму «Потяг у 31 грудня»](#)

На стрімінговій платформі Netflix вийде український серіал «Прикордонники». – Мар'яна Зінченко

Просвітництво

В Україні готують комікси про Степана Бандеру для дітей. – Ольга Кацімон

Проект «Запал»: про правильний наголос, філософію котлет і щире бажання дізнатися своє коріння. – Марія Спалек

Skvot проведе благодійну дискусію про шрифтовий дизайн

Література. Книговидання

Затвердили порядок надання державної допомоги на купівлю книжок

Книгарні тепер можуть доєднатись до «єКнига». Як це працює?

Вікторію Амеліну посмертно нагородили Спецвідзнакою Prix Voltaire. – Мар'яна Зінченко

Історик Олександр Мотиль: «Наукових праць про Україну є досить. Тепер потрібна популяризація певної тематики». – Марта Коник

У Ліхтенштейні відбулися літературні читання Ірини Цілик та Андрія Любки, а також покази фільмів. – Олег Челяк

«Він про міфи та легенди українських міст» – Олександр Ірванець у Житомирі презентував новий роман. – Ірина Остапчук

Книжки Тамари Горіха Зерня та Максима Еріставі вийшли у перекладі за кордоном. – Анастасія Андрушко

Музейна справа

У Києві відкрили виставку з роботами Катерини Білокур і Тараса Шевченка. – Микита Кишиневський

У Рівненському обласному краєзнавчому музеї запрацював віртуальний меморіал Героїв Рівненщини

Охорона культурної спадщини

Кобзарсько-лірницька традиція потрапила до реєстру охорони ЮНЕСКО. – Олег Челяк

Бібліотечна справа. Читання. Промоція читання

У Миколаївській бібліотеці відкрили фотовиставку «Оберіг жіночої долі»

Міжнародне співробітництво

Крізь (пере)осмислення зерна: культурна співпраця України та Великої Британії. – Марина Губіна

Голова мінкульту Литви розкритикував заяву свого наступника, в якій той закликав таврувати російську культуру. – Світлана Кравченко

Злочини не лише проти України. У США ухвалили законопроект про вивчення комунізму

Загальні питання

МКСК знову створило Центр стратегічних комунікацій та призначило його керівником Сергія Бикова. – Юлія Лавришин, Гала Скляревська

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України наказом №884 від 6 грудня перейменувало державну установу «Науковий центр розвитку туризму» на державну установу «Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки». Відповідний наказ оприлюднено на сайті МКСК. Виконувачем обов'язків директора Центру призначено політичного консультанта Сергія Бикова, який до листопада цього року працював заступником начальника управління стратегічного планування та комунікацій та начальником відділу взаємодії з громадськістю та медіа Міністерства молоді та спорту. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/235669/2024-12-06-mksk-znovu-stvorylo-tsentr-strategichnykh-komunikatsiy-ta-pryznachylo-yogo-kerivnykom-sergiya-bykova/>

МКСК проведе відкритий відбір на посаду керівника Центру стратегічних комунікацій. – Ольга Кацімон

Міністерство культури та стратегічних комунікацій (МКСК) оголосило про проведення відкритого конкурсу для визначення нового керівника Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки після завершення процедури перереєстрації установи. За словами заступника міністра культури та стратегічних комунікацій з питань європейської інтеграції Андрія Наджоса, після перейменування міністерства у вересні 2024 року сфера стратегічних комунікацій стала одним із ключових напрямів його роботи. Це зумовило потребу в посиленні структур, зокрема Центру, який до цього часу функціонував у межах інформаційного агентства «Укрінформ». Такий статус обмежував можливості Центру відповідати сучасним викликам у сфері стратегічних комунікацій. Інституційне посилення роботи Центру передбачено Планом заходів із реалізації Стратегії інформаційної безпеки на період до 2025 року. У зв'язку з цим керівництво міністерства вирішило провести юридичні процедури для створення Центру як окремої юридичної особи через перейменування іншої державної установи, підпорядкованої МКСК. Відзначається, що під час перереєстрації на посаду тимчасового виконувача обов'язків директора Центру призначено Сергія Бикова, який раніше працював у Центрі та обіймав посаду комунікаційника в Міністерстві молоді та спорту. Наджос зазначив, що перереєстрація буде проведена оперативно, а після її завершення міністерство організує прозорий конкурс на посаду нового керівника Центру. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/235689/2024-12-07-mksk-provede-vidkrytyy-vidbir-na-posadu-kerivnyka-tsentru-strategichnykh-komunikatsiy/>

Медіарух закликає до прозорих рішень і діалогу щодо Центру стратегічних комунікацій. – Олена Ярема

Члени Медіаруху, громадські організації, які працюють у сфері медіа та комунікацій, а також представники медійної, комунікаційної і експертної спільноти закликали керівництво Міністерства культури і стратегічних комунікацій до виважених, прозорих і відповідальних рішень, а також відкритого професійного діалогу у процесі реорганізації Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки. Відповідна заява з'явилася у зв'язку з тимчасовим призначення керівником Центру стратегічних комунікацій колишнього політичного консультанта і політтехнолога Сергія Бикова – людини, яка співпрацювала з проросійськими політичними силами і пропагандистськими медіа – що, за словами членів спільноти Медіарух, стало для суспільства тривожним сигналом. «Ми вважаємо неприйнятним залучення до роботи у сфері стратегічних комунікацій людей із заплямованою репутацією», – наголосили члени Медіаруху у заяві. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/235709/2024-12-08-mediaruh-zaklykaie-do-prozorykh-rishen-i-dialogu-shchodo-tsentru-strategichnykh-komunikatsiy/>

Любов Цибульська: «Призначення Бикова – це вирок власній експертності. Це також злочин». – Ольга Кацімон

Колішня очільниця Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки Любов Цибульська надає пояснення, чому Центр на початку своєї роботи почав функціонувати як частина державного інформаційного агентства «Укрінформ». Також Любов Цибульська різко розкритикувала призначення Сергія Бикова на посаду керівника Центру стратегічних комунікацій. Цибульська наголосила, що команда Центру складалася з професійних, патріотичних людей, які прийшли з громадянського суспільства і вже мали значний досвід у боротьбі з дезінформацією. За словами Цибульської, Биков як політтехнолог не має потрібної експертизи у стратегічних комунікаціях. Цибульська також поставила під сумнів щирість влади у діалозі з громадянським суспільством, вказуючи на те, що попри зустрічі та обговорення, ухвалюються суперечливі рішення. Цибульська підкреслила, що в Україні є багато компетентних фахівців, здатних займатися стратегічними комунікаціями без політичного піару. Вона закликала владу враховувати цю спільноту, яка працює на благо держави, а не задля політичних інтересів. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/235686/2024-12-07-lyubov-tsybulska-pryznachennya-bykova-tse-vyrok-vlasniy-ekspertnosti-tse-takozh-zlochyn/>

«Маємо стриманий оптимізм». Ігор Соловей – про подальшу роботу Центру стратегічних комунікацій. – Гала Скляревська

Керівник Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки Ігор Соловей зустрівся з заступником міністра культури та стратегічних комунікацій з питань європейської інтеграції Андрієм Наджосом. На ній було обговорено

подальші кроки з боку МКСК для продовження роботи Центру та про кадрові рішення. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/235687/2024-12-07-maiemo-strymanyu-optyvizm-igor-solovey-pro-podalshu-robotu-tsentru-strategichnykh-komunikatsiy/>

Сергія Бикова звільнили з посади керівника Центру стратегічних комунікацій. – Гала Скляревська

Виконувач обов'язків директора Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки Сергій Биков звільнений з посади. Своєю чергою Сергій Биков підтвердив, що станом на зараз його звільнено з посади. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/235694/2024-12-07-sergiya-bykova-zvilnyly-z-posady-kerivnyka-tsentru-strategichnykh-komunikatsiy/>

Після скандалу очільник Мінкульту заявив про звільнення нового керівника ЦПД Бикова. – Віра Перун

У відомстві пояснюють ці кадрові зміни «перереєстрацією» підрозділів міністерства. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/12/07/649054_pislya_skandalu_ochilnik_minkultu.html

Сергій Биков відповів на звинувачення про співпрацю з Медведчуком та ОПЗЖ. – Ольга Кацімон

Виконувач обов'язків керівника Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки Сергій Биков заперечив звинувачення у співпраці з Віктором Медведчуком та політичною партією ОПЗЖ, назвавши такі повідомлення дезінформацією. Звинувачення щодо його минулого, на думку Бикова, є спробою спотворити уявлення про його професійну діяльність та погляди. Він підкреслив, що продовжуватиме «працювати в інтересах України». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/235690/2024-12-07-sergiy-bykov-vidpoviv-na-zvynuvachennya-pro-spivpratsyu-z-medvedchukom-ta-opzzh/>

Керівник, який не відбувся: хто такий Сергій Биков. – Юлія Лавришин

Сергій Биков отримав посаду від МКСК і наступного ж дня втратив її через реакцію медіаспільноти. 6 грудня Міністерство культури і стратегічних комунікацій фактично знову створило Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки. І призначило його керівником Сергія Бикова, щоправда, виконувачем обов'язків. Але, по-перше, аналогічна структура вже працює три роки, має команду й очільника Ігоря Солов'я, а по-друге, змусила себе обговорювати саме особа новопризначеного керівника новоствореного державного Центру. Одразу після цієї новини багато медійників писали, що ця людина має сумнівне минуле, зокрема працювала на Медведчука. Сам Биков назвав це скоординованою атакою та заперечував роботу на зрадника, мовляв, його несправедливо оббріхують. Але вже на наступний день міністр культури та стратегічних комунікацій повідомив: Бикова звільнено, що підтвердив і сам

Биков. МКСК відреагувало на обурення деяких представників медіаспільноти – але залишається питання прозорості рішень Міністерства, а також доцільності саме цього призначення. То хто ж такий Биков і чому рішення призначити його керівником одного з державних страткомів викликало таку реакцію. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/36919/2024-12-08-kerivnyk-yakyy-ne-vidbuvsya-khto-takyy-sergiy-bykov/>

Окупанти створюють фейкове «козацьке військо» на ТОТ України та призначають «отаманів». – Іванна Капустянська

Росіяни намагаються імітувати «козацьке військо» на тимчасово окупованих територіях й назначають фейкових керівників мілітарних угруповань. Попри наявність «отаманів», самих козаків немає. Тобто ці осередки існують лише в уяві пропагандистів й потрібні суто для намірів кремля привласнити «козацтво». Джерело:

https://lb.ua/society/2024/12/08/649116_okupanti_stvoryuyut_feykove.html

Вшанування пам'яті

Стіна пам'яті: в одеському соборі відкрили третю частину меморіалу загиблих бійців з Одещини. – Кароліна Волкова

В Одесі відкрили третю частину меморіалу загиблих українських військових на зовнішній стіні кафедрального собору Різдва Христового. Стіну пам'яті відкрили ще у 2020 році у День захисника України 14 жовтня. Меморіал створили з ініціативи громадських діячів міста та управління Одеської єпархії ПЦУ. Докладніше:

<https://suspilne.media/odesa/897909-stina-pamati-v-odeskomu-sobori-vidkrili-tretu-castinu-memorialu-zagiblih-bijciv-z-odesini/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Учасники конференції «Truth of Justice» в Берліні: Захід і досі не надто активний у протидії російській пропаганді. – Олена Ярема

Пропаганда та дезінформація - важлива складова гібридної війни, яку Росія веде проти України та Заходу вже багато років, натомість, демократичні країни досі не надто активно протидіяли цій зброї. Про це йшлося на конференції «Truth of Justice», яка відбулася 7 грудня у Берліні. Про те, що війна проти України – це не путінська, а саме російська війна, оскільки росіяни мають імперське мислення, під час конференції сказав український історик, журналіст «Детектор медіа» Єгор Браїлян. У свою чергу британський письменник, журналіст, старший науковий співробітник Університету Джона Гопкінса Пітер Померанцев, який має українське коріння, вважає, що демократичні європейські країни вже перебувають у певній формі війни з росією – політичній, гібридній, нелінійній, як би це не називалося. росіяни ж, натомість, однозначно вважають, що європейці перебувають у війні з ними. На його думку, просто переконувати тих, кому подобається путінська пропаганда, вчити їх медійній грамотності, наводити результати фактчекінгу, розповідати

про благородні ліберальні ідеали – все це не матиме жодного ефекту. Такі люди все відкидатимуть, заперечуватимуть реальність. Про те, наскільки сильні ці наративи на Африканському континенті, розповів незалежний журналіст із Нігерії Філіпп Обаджі, який розслідує факти злочинів проти людяності, скоєні російськими найманцями на Чорному континенті. Зі свого боку журналіст інвестигативного німецького ресурсу CORRECTIV Алексей Гок зауважив на тому, наскільки рф може бути винахідливою в розповсюдженні брехні. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/235710/2024-12-08-uchasnyky-konferentsii-truth-of-justice-v-berlini-zakhid-i-dosi-ne-nadto-aktyvnyy-u-protydii-rosiyskiy-propagandi/>

Жінок в окупації через релігійні організації залучають до пропаганди для виправдання війни проти України — розслідування. – Катерина Кадакова

Для виправдання війни проти України росія на тимчасово окупованих територіях активно використовує релігію. Важливе значення у російській пропаганді мають жінки. Одним із прикладів трансляції пропаганди є діяльність організації «Союз православных женщин». Докладніше:

<https://divoche.media/2024/12/06/zhinok-v-okupatsii-cherez-relihiyni-orhanizatsii-zaluchaiut-do-propahandy-dlia-vypravdannya-viyny-proty-ukrainy-rozsliduvannia/>

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

В Україні заснували премію на честь загиблої мисткині Вероніки Кожушко

У Харкові заснували премію «Генерація Ніка» на честь загиблої харківської художниці та поетки Вероніки Кожушко. Премія присуджується українським художникам та літераторам віком від 16 до 21 року за «творчий дух неспокою, сміливість і небайдужість». Заснували премію благодійні фонди Сергія Жадана та «Ніка генерація», а також Харківський літературний музей. Організатори повідомляють, що премію вручатимуть щорічно. До участі у конкурсі приймаються художні роботи, – тексти (поезія або проза), роботи у живописі, графіці та цифрове мистецтво – створені впродовж 2024 року, та творча біографія митця. Окрім того, оголосили склад капітули 2024 року. Склад капітули буде змінюватись, але незалежно від року туди входитимуть представники благодійного фонду Сергія Жадана та «Ніка генерація», а також Харківського літературного музею. Вони відповідатимуть за запрошення двох додаткових членів – письменників, художників, літературних та арткритиків і громадських діячів. Докладніше:

<https://chytomo.com/v-ukraini-zasnuvaly-premiu-na-chest-zahybloi-mystkyni-veroniky-kozhushko/>

На Волині працівниця селищної ради ініціювала реформу, яку підтримали в Міністерстві культури. Як їй це вдалося. – Нарина Касапова

Завідувачка сектору культури, молоді, спорту та туризму в невеликій Любешівській громаді на Волині Ольга Оласюк разом з командою створила план реорганізації заходів і звернулася до Міністерства культури. Її робота стала в Україні прецедентом, який привернув увагу Мінкульту й Комітету Верховної Ради. Ольга стала рушійною силою цих змін. Саме завдяки її наполегливості вдалося організувати робочу групу, розробити проєкт реформи та розпочати діалог з Мінкультом. Чого вже вдалося досягти розповідає Ольга Оласюк, завідувачка сектору культури, молоді, спорту та туризму Управління гуманітарної політики Любешівської селищної ради. Докладніше:

<https://shotam.info/na-volyni-pratsivnytsia-selyshchnoi-rady-initsiiuvala-reformu-iaku-pidtrymaly-v-ministerstvi-kultury-yak-iy-tse-vdalosia/>

Креативні індустрії

Бренд «Гроно» створив унікальну колекцію ялинкових куль за мотивами українських колядок. – Катерина Кадакова

Львівський бренд «Гроно» створив унікальну колекцію ялинкових прикрас «Коляда», які відтворюють сюжет рідкісних автентичних колядок із шести різних регіонів України. Докладніше:

<https://divoche.media/2024/12/06/brend-grono-stvoryv-unikalnu-kolektsiiu-ialynkovykh-kul-za-motyvam-y-ukrainskykh-koliadok/>

Фестивалі

Міжнародний фестиваль Jazz bez запалює знову: історія тяглістю у понад два десятиліття. – Андріана Стахів

У XXIV Міжнародному фестивалі Jazz bez беруть участь понад 30 артистів з України, Польщі, Норвегії та Ізраїлю. Цьогоріч музика вільних лунає у Львові, Дрогобичі, Тернополі, Рівному, Києві, Перемишлі й Кракові. Лейтмотивом фестивалю стало «Повернення до основ». А це означає, що зі сцени звучатимуть надзвичайні поєднання класичної музики й автентичних мелодій, потужного вокалу, традицій та нового. Фестиваль організовує Інститут стратегії культури та ГО «Вірменська 35» за підтримки Польського Інституту в Києві, Генерального Консульства Республіки Польща у Львові та Львівської міської ради. У різних містах концерти відбуваються відповідно за своїм графіком від 1 по 10 грудня. Докладніше:

<https://zahid.espresso.tv/kultura-mizhnarodniy-festival-jazz-bez-zapalyue-znovu-istoriya-tyaglistyu-u-ponad-dva-desyatilittya>

Театр

В очікуванні Різдва: у Рівному стартував міжнародний театральний фестиваль «Скрудж Фест». – Катерина Ношкалюк

У Рівному відбулося відкриття першого міжнародного театального фестивалю «Скрудж Фест», у якому візьмуть участь театри з Ессена, Дніпра, Калуса та Болграда. Захід пройшов 6 грудня у День святого Миколая та День

збройних сил України, та поєднав дві локації – театральну площу й Рівненський обласний академічний музично-драматичний театр. Репортаж із заходу. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/766247-v-ochikuvanni-rizdva-u-rivnomu-startuvav-mizhnarodniy-teatralniy-festival-skrudzh-fest>

Музика

«Читайте поетів, а не підручники». DakhTrio випустив альбом про радянського поета Павла Тичину. – Наталка Писанка

6 грудня музично-театральний колектив DakhTrio презентував альбом «Тичина: Феномен доби». Та спершу це була музична вистава. Одинадцять композицій за поезією Павла Тичини. DakhTrio – наймолодше «дитя» ДАХу, з-під крила якого вийшли і ДахаБраха, і Dakh Daughters, і «Нова опера». DakhTrio лише чотири роки, але доробок їхній чималий. Вони створили дві музичні вистави: «Стус: Перехожий», «Тичина: феномен доби». На основі цих двох вистав DakhTrio презентували музичні альбоми. А також скомпонували саундтрек до анімаційного фільму «Маріуполь. Сто ночей». Постать Павла Тичини викликає в учасників Тріо гарячі дискусії: чи маємо ми право його судити або ж засуджувати? Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/tichina-vid-dakhtrio-305242/>

«Піккардійська Терція» презентує нову колядку і розпочинає зимовий тур містами України. – Ксенія Білаш

Перший виступ «піккардійців» відбудеться в Івано-Франківську 6 грудня. У День Святого Миколая вокальна формація «Піккардійська Терція» представляє нову версію колядки «Гляньте, люди» і розпочинає традиційний зимовий концертний тур містами України. Усі концерти колективу є благодійними, кошти йдуть на українське військо. Святковий тур «Піккардійської Терції» у грудні та січні охопить 9 міст України. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/12/06/648854_pikkardiyska_tertsiya_prezentuie.html

Злата Огневич випустила мініальбом різдвяних пісень і записала дует з Юлією Юріною. – Дар'я Тарасова

Співачка Злата Огневич презентувала мініальбом «Тиха ніч», до якого увійшли переспіви колядок та щедрівок, а також дует з ексучасницею Yuko Юлією Юріною. Альбом вийшов на стримінгах. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-zlata-ognevich-vipustila-minialbom-rizdvyanikh-pisen-i-zapisala-duet-z-yulieyu-yurinoyu>

«Сльози висохнуть, та шрами залишаться отут» – релізи тижня від Артилерії. – Вінстон Вон

Перші новинки зими в добірці проекту Артилерія. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/896913-slozi-visohnut-ta-srami-zalisatsa-otut-relizi-tizna-vid-artilerii/>

Візуальні мистецтва

Премія Катерини Білокур оголосила двох переможниць 2024 року. – Олег Челяк

Комітет премії імені Катерини Білокур оголосив переможниць: Олену Зальоток за крайки «Стежками мого життя» та Вікторію Ніколаєву за серію гончарних виробів з мотивами барської кераміки. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/896807-premia-katerini-bilokur-ogolosila-dvoh-peremoznic-2024-roku/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Продюсерка Дар'я Бассель: «На світових фестивалях посилюється нарратив, що українське авторське кіно – це пропаганда». – Алекс Малишенко

Дар'я Бассель – одна з найактивніших українських продюсерок останніх років. Вона долучилася до створення «оскарівського» номінанта «Будинок зі скалок», фільмів-учасників Каннського («Бачення метелика»), Венеційського («Пісні землі, що повільно горить») і Берлінського («Мирні люди») кінофестивалів. Один з останніх її проєктів, абсурдна комедія «Редакція», з 28 листопада йде в національному прокаті. У розмові з Дар'єю Бассель не лише про «Редакцію», а й про виклики сучасної української кіноіндустрії, протидію російській пропаганді й сантимент до росіян, який за три роки став усе більше проявлятися на ключових міжнародних кіномайданчиках. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/12/06/648471_prodyuserka_darya_bassel_na.html

Фолкгорор «Морена»: так погано, що добре не стане. – Ігор Кромф

5 грудня в прокат вийшов український фолкгорор «Морена» Сергія Альошечкіна – довгобуд, який очікував виходу на екрани з 2019 року. Прем'єра стрічки відбулася влітку на фестивалі «Миколайчук OPEN», а на Токуо Horror Film Festival у Японії «Морена» здобула премію в номінації «Найкращий художній фільм». Чи варта вона перегляду, розповідає кінокритик Ігор Кромф. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/12/07/648838_folkgoror_morena_pogano_shcho.htm

1

Як фільм «Редакція» показав регіональну журналістику, а новий медійний скандал об'єднав медіаспільноту. – Марина Леончук

1 грудня в столичному кінотеатрі «Жовтень» відбувся спеціальний показ художнього фільму Романа Бондарчука «Редакція», що нині доступний для перегляду в кінопрокаті. Після показу стрічки відбулось обговорення фільму за участі його авторів. Про те, як фільм «Редакція» став відображенням реалій регіональної журналістики та чому ця стрічка змушує медійників по всій Україні впізнавати себе, Докладніше:

<https://detector.media/lysty-do-spilnoty-dm/article/235673/2024-12-07-yak-film-redaktsiya-pokazav-regionalnu-zhurnalistyku-a-novyuy-mediynyy-skandal-obiednav-mediaspilnotu/>

Про фільм «Збори ОСББ», блог в інстаграмі та мобілізацію акторів:

інтерв'ю з Ольгою Сумською. – Христина Кобак

12 грудня в кінотеатрах відбудеться прем'єра нової передноворічної комедії «Збори ОСББ». Це легкий фільм, де кожен знайде те, що йому сподобається. Одну з головних ролей у стрічці зіграла відома українська акторка Ольга Сумська. Ольга розповіла про зйомки в надзвичайно короткі строки, колег на знімальному майданчику, про ставлення до бронювання акторів, та яким має бути кіновиробництво під час війни. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/olga-sumska-dala-intervyu-pro-film-zbori-osbb-aktoriv-zsu-chitayte_n2701844

Творці найтеплішої комедії року представили головний трейлер фільму «Потяг у 31 грудня»

На екрані можна побачити зірковий склад акторів фільму «Потяг у 31 грудня», серед яких Станіслав Боклан, Катерина Кузнецова, Андрій Ісаєнко, Юрій Горбунов, Артемій Єгоров, Анастасія Іванюк, Дмитро Павко, Лілія Ребрик, Максим Девізорів та багато інших. Комедія вийде на великі екрани з 1 січня. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/treiler-filmu-potiah-u-31-hrudnia/>

На стримінговій платформі Netflix вийде український серіал «Прикордонники». – Мар'яна Зінченко

Серіал про українських курсантів «Прикордонники» з 6 грудня можна буде подивитися на стримінговій платформі Netflix Україна. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/235667/2024-12-06-na-strymingoviy-platformi-netflix-vyyde-ukrainskyu-serial-trykordonnyky/>

Просвітництво

В Україні готують комікси про Степана Бандеру для дітей. – Ольга Кацімон

В Україні готуються до випуску дитячі комікси про Степана Бандеру, які мають на меті популяризувати образ провідника серед молодого покоління. За словами Володимира В'ятровича, комікси допоможуть дітям краще зрозуміти, чому для багатьох українців Бандера став героєм ще за життя. Такі проекти, за словами В'ятровича, сприятимуть не лише формуванню позитивного образу Бандери як героя, але й глибшому розумінню історичного контексту його діяльності. Комікси та біографія покликані стати новими способами популяризації історичних постатей серед сучасної аудиторії. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/235684/2024-12-07-v-ukraini-gotuyut-komiksy-pro-stepana-banderu-dlya-ditey/>

Проект «Запал»: про правильний наголос, філософію котлет і шире бажання дізнатися своє коріння. – Марія Спалек

10 грудня на ютуб-каналі студії Craft Story відбудеться прем'єра нового циклу документального проекту «Запал». 4-серійний фільм присвячено українським сезонним обрядовим традиціям. Першою вийде серія «Маланка», яка розповідає про зимові свята. Далі будуть весняний епізод «Великдень»,

літній «Івана Купала», а завершиться цикл випуском «Весілля» про осінні обрядові традиції. 3 грудня в кінотеатрі «Жовтень» пройшов допрем'єрний показ «Маланки» й обговорення проєкту. Докладніше:

<https://detector.media/production/article/235674/2024-12-07-proiekt-zapal-pro-pravylnyy-nagolos-filosofiyu-kotlet-i-shchyre-bazhannya-diznatysya-svoie-korinnya/>

Skvot проведе благодійну дискусію про шрифтовий дизайн

Школа Skvot проведе благодійну дискусію про шрифтовий дизайн в Україні. Серед спікерів – автор головного шрифту країни e-Ukraine Дмитро Растворцев, графічна й диджитал-дизайнерка Олександра Корчевська та співзасновник української креативної агенції Taktika Ілля Почкун. Зустріч пройде 10 грудня у двох форматах – онлайн та офлайн-подія, після якої можна буде ще й долучитись до нетворкінгу у Community Cafe. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/skvot-provede-blagodijnu-dyskusiyyu-pro-shryftovyj-dyzajn/>

Література. Книговидання

Затвердили порядок надання державної допомоги на купівлю книжок

Кабінет Міністрів України затвердив порядок надання державної допомоги 18-річним українцям на купівлю книжок. отримати допомогу зможуть: 18-річні громадяни України (протягом одного року з дня досягнення відповідного віку); батьки або законні представники дитини (протягом року з дня її народження). Кабмін установив, що державна допомога на придбання книг, а саме 908 гривень, надається громадянам України, які з 1 січня 2024 року досягли віку 18 років. Надання державної допомоги на придбання книг при народженні дитини почнеться з 1 січня року, що настає після року припинення або скасування воєнного стану в Україні. Окрім того, уряд ухвалив постанову про запуск програми «єКнига» в застосунку «Дія». Що потрібно, для того, щоб оформити допомогу у «Дії», докладніше:

<https://chytomo.com/zatverdily-poriadok-nadannia-derzhavnoi-dopomohy-na-kupivliu-knyzhok/>

Книгарні тепер можуть доєднатись до «єКнига». Як це працює?

Розпочинається формування переліку розповсюджувачів видавничої продукції, що забезпечують придбання громадянами книжкових видань за кошти державної допомоги в межах програми «єКнига». Книгорозповсюджувачі зможуть подати заявку на включення до програми з 9 до 13 грудня включно. Що потрібно для участі у програмі «єКнига», Докладніше:

<https://chytomo.com/knyharni-teper-mozhut-doiednatys-do-ieknyha-iak-tse-pratsiue/>

Вікторію Амеліну посмертно нагородили Спецвідзнакою Prix Voltaire. – Мар'яна Зінченко

Українську письменницю Вікторію Амеліну посмертно нагородили Спеціальною відзнакою Prix Voltaire під час 34-го Міжнародного конгресу видавців, що 4–6 грудня проходить у Гвадалахарі, у Мексиці. Спеціальна нагорода Prix Voltaire посмертно вручається Міжнародною асоціацією видавців для того, щоб підкреслити виняткову боротьбу за свободу самовираження лавреата або лавреатки і те, яким чином його або її змусили мовчати. Відзнаку замість Амеліної отримала голова Центру громадянських свобод Олександра Матвійчук. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/235665/2024-12-06-viktoriyu-amelinu-posmertno-nagorodyly-spetsvidznakoyu-prix-voltaire/>

Історик Олександр Мотиль: «Наукових праць про Україну є досить. Тепер потрібна популяризація певної тематики». – Марта Коник

Олександр Мотиль – професор політології та історії Колумбійського університету, письменник і художник. Цьогоріч він був учасником журі українсько-єврейської літературної премії «Зустріч», що осмислює спільний історичний досвід і діалог двох народів. Щороку її присуджують за найвпливовіший твір художньої літератури й літератури нефікшн почергово. У 2023 році переміг роман «Амадока» Софії Андрухович, цього року – книжка «Солід» Юрія Скіри, яку випустило видавництво «Човен». Олександр Мотиль розповідає про динаміку української літератури, про роботу в журі премії «Зустріч», про книжки з довгого списку премії, про випадковість власної академічної кар'єри, а також пояснює, чому від початку повномасштабного вторгнення замість наукових праць пише колонки для закордонних й українських видань. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/12/08/648848_istorik_oleksandr_motil_naukovih.html

У Ліхтенштейні відбулися літературні читання Ірини Цілик та Андрія Любки, а також покази фільмів. – Олег Челяк

Видавництво Meridian Czernowitz провело у Ліхтенштейні мініфестиваль української культури, на ньому – літературні читання та розмови з Іриною Цілик і Андрієм Любкою. Подія відбулася наприкінці листопада у Літературному домі Ліхтенштейну в місті Шан. Розмови з Цілик та Любкою модерувала та перекладала німецькою Євгенія Лопата. Читання відбувалися українською мовою із синхронним перекладом німецькою, який показували на великому екрані. Також на події показали стрічки «Я і Фелікс» та «Земля блакитна, ніби апельсин» Ірини Цілик, із субтитрами англійською і німецькою. Крім того, діяла книжкова крамниця з українськими книгами німецькою мовою. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/896435-u-lihtensteyni-vidbulisa-literaturni-citanna-irini-cilik-ta-andria-lubki-a-takoz-pokazi-filmiv/>

«Він про міфи та легенди українських міст» – Олександр Ірванець у

Житомирі презентував новий роман. – Ірина Остапчук

Український письменник, поет, перекладач, драматург та Facebook-блогер Олександр Ірванець у Житомирі презентував свій новий роман «Ізмарагд княгині Несвіцької». Творчий вечір відбувся у Будинку художника. Нова книжка Олександра Ірванця «Ізмарагд княгині Несвіцької», яка нещодавно вийшла друком і яку він презентував цього разу, розповідає про міфи, пов'язані із українськими містами, а точніше про творення міфів, про нові легенди із минулого, які переплітаються із дійсністю, про образи, які впливають або можуть впливати на нас і які з часом стають мостами між фантазією та дійсністю. Докладніше:

<https://suspilne.media/zhytomyr/897751-vin-pro-mifi-ta-legendi-ukrainskih-mist-oleksandr-irvanec-u-zitomiri-prezentuvav-novij-roman/>

Книжки Тамари Горіха Зерня та Максима Еріставі вийшли у перекладі за кордоном. – Анастасія Андрушко

Книжка «Доця» Тамари Горіха Зерня вийшла у Швеції, а «Російський колоніалізм» Максима Еріставі – у Чехії. «Доця» Тамари Горіха Зерня вийшла у шведському видавництві Ersatz, яке заснували перекладачка Анна Бенгтссон та перекладач та графічний дизайнер Ола Валлін. Шведською книжку переклала Софія Уггла. Обкладинку створив Гокан Лільємеркер, а заверстав видання Ола Валлін. книжка «Російський колоніалізм» (Ruský kolonialismus: průvodce) Максима Еріставі вийшла друком у чеському видавництві Utopia Libri, яке спеціалізується на виданнях з мистецтва, фотографії, дизайну, архітектури, теорії та філософії. Ілюстрували книжку Аліса Гоц, Нікіта Кравцов, Наталія Козеко, Данило Штангеев, Наташа Стешенко, Ave Libertatemaveamor, а обкладинку створив український живописець Сергій Майдуков. Докладніше:

<https://chytomo.com/knyzhky-tamary-horikha-zernia-ta-maksyma-eristavi-vyjsly-u-perekladi-za-kordonom/>

Музейна справа

У Києві відкрили виставку з роботами Катерини Білокур і Тараса Шевченка. – Микита Кишиневський

У Національному музеї Тараса Шевченка 7 грудня відкрили проект «Катерина Білокур. Квіти на блакитному». Виставка запрацювала до 125-річчя від дня народження художниці. Докладніше:

<https://shotam.info/u-kyievi-vidkryly-vystavku-z-robotamy-kateryny-bilokur-i-tarasa-shevchenka/>

У Рівненському обласному краєзнавчому музеї запрацював віртуальний меморіал Героїв Рівненщини

У залі «Творці історії» Рівненського обласного краєзнавчого музею запрацював віртуальний меморіал Героїв Рівненщини, в якому міститься інформація про загиблих захисників та захисниць. Віртуальний меморіал Героїв Рівненщини – це вебсайт, де акумулюється інформація про захисників та захисниць України, чиє життя пов'язане з Рівненською областю. Сайт створили задля поширення інформації та збереження пам'яті про людей, котрі захищали

незалежність та територіальну цілісність України, в межах обласної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання у Рівненській області (2021–2025 рр.). На сайті міститься інформація про місце та дату їх народження, обставини загибелі, підрозділ де служили військові, їх життєпис, а також фото та відео. Докладніше:

<https://rivne.rayon.in.ua/news/766086-u-rivnenskomu-oblasnomu-kraeznavchomu-muzei-zapratsyuvav-virtualniy-memorial-geroiv-rivnenshchini>

Охорона культурної спадщини

Кобзарсько-лірницька традиція потрапила до реєстру охорони ЮНЕСКО.
– Олег Челяк

ЮНЕСКО 5 грудня включила до Реєстру належних практик з охорони нематеріальної культурної спадщини кобзарсько-лірницьку традицію. Рішення ухвалили на сесії Міжурядового комітету ЮНЕСКО з питань охорони нематеріальної культурної спадщини, в парагвайському Асунсьйоні. Докладніше:

<https://susplne.media/culture/896527-kobzarsko-lirnicka-tradicia-potrapila-do-reestru-ohoroni-unesko/>

Бібліотечна справа. Читання. Промоція читання

У Миколаївській бібліотеці відкрили фотовиставку «Оберіг жіночої долі»

У Миколаївській обласній універсальній науковій бібліотеці відбулося відкриття фотовиставки «Оберіг жіночої долі», присвяченої Дню української хустки. На виставці представлені роботи Галини Сеннікової, Єви Гудзон та Дениса Зулкорнеєва. Фотовиставка «Оберіг жіночої долі» буде відкрита для відвідування до кінця грудня. Це цікава нагода познайомитися з сучасним поглядом на українську хустку та її роль у житті жінки. Докладніше:

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/766277-u-mikolajvskiy-bibliotetsi-vidkrili-fotovistavku-oberig-zhinochoi-doli>

Міжнародне співробітництво

Крізь (пере)осмислення зерна: культурна співпраця України та Великої Британії. – Марина Губіна

Одним із проєктів програми креативного партнерства України та Великої Британії на 2024 рік стала мистецька резиденція у шотландському центрі Hospitalfield, організована у співпраці із дніпровською громадською організацією Kultura Medialna. Її тема – зерно у його агрокультурному та метафоричному значеннях. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/art/kriz-pereosmyslennya-zerna-kulturna-spiivpraczya-ukrayiny-ta-velykoyi-brytaniyi/>

Голова мінкульту Литви розкритикував заяву свого наступника, в якій той закликав таврувати російську культуру. – Світлана Кравченко

Майбутній міністр культури Литви Шарунас Бірутис висловив думку, що литовські чиновники повинні відокремлювати культуру від політики і не таврувати росіян. За його словами, немає підстав суворо дистанціюватись від російської культури. Його заяву розкритикував чинний голова мінкульту Симонас Кайріс. Докладніше:

<https://espreso.tv/svit-golova-minkultu-litvi-rozkritikuvav-zayavu-svogo-nastupnika-v-yakiy-toy-zaklikav-tavruvati-rosiysku-kulturu>

Злочини не лише проти України. У США ухвалили законопроект про вивчення комунізму

Палата представників американського Конгресу ухвалила законопроект, який посилить вивчення комунізму в освітніх програмах США. Зокрема, законопроект має на меті пояснити американським студентам, що «комунізм призвів до смерті понад 100 мільйонів жертв у всьому світі» і що «півтора мільярда людей все ще страждають від комунізму». У навчальній програмі планується надати чільне місце проєкту з усної історії, який включатиме історії тих, хто пережив комуністичні режими. Автори законопроекту заявили, що вони хотіли, щоб ті, хто вижив, описали контраст між життям за тих політичних систем і життям у Сполучених Штатах. Голодомор – один з найбільших злочинів комунізму. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/zlochyny-komunizmu/33231357.html>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26